

Op Het Vinkentouw

Nummer 144, augustus 2020

In dit nummer:

Ringverslagen

Uitslag corona enquête

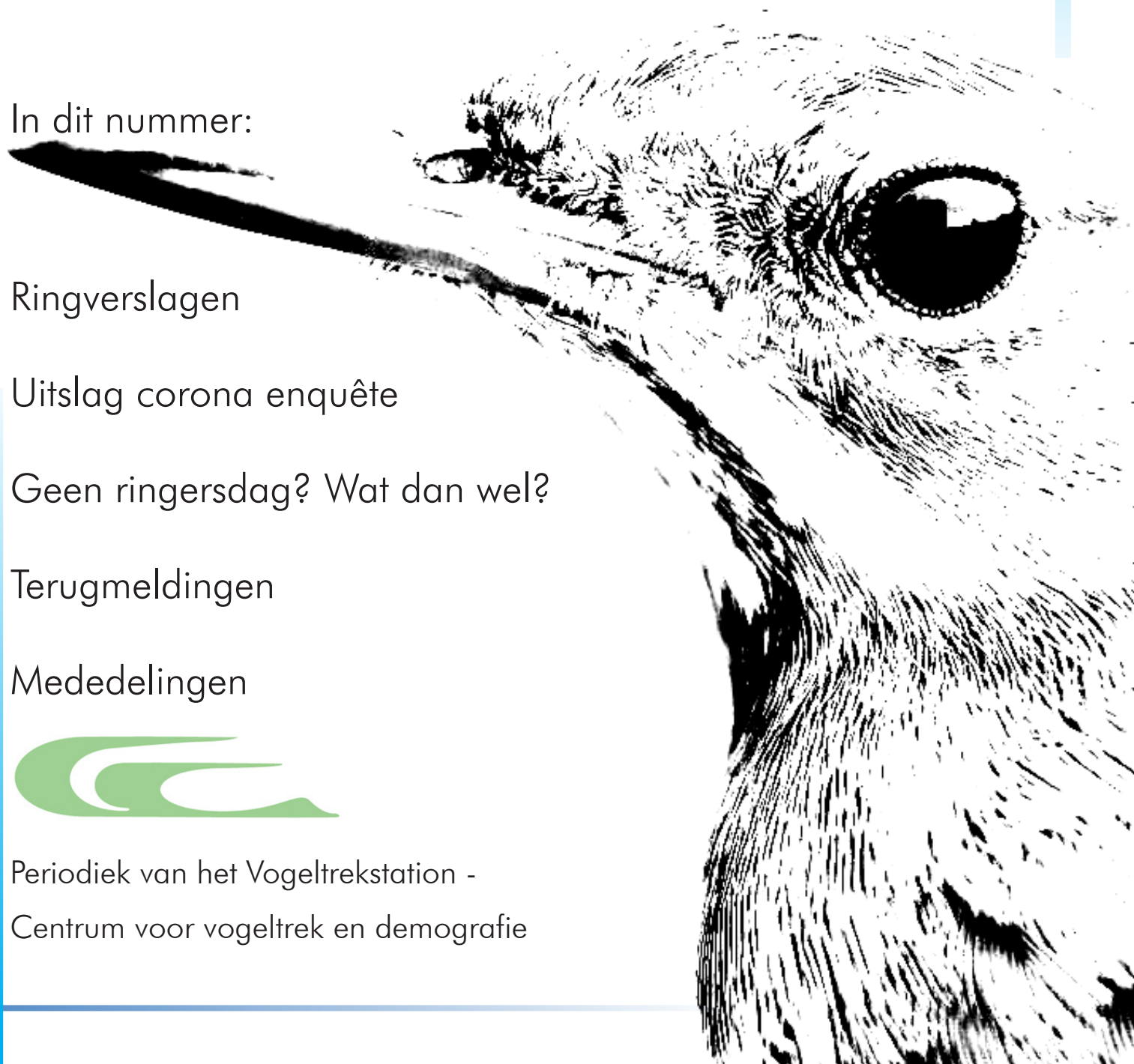
Geen ringersdag? Wat dan wel?

Terugmeldingen

Mededelingen

Periodiek van het Vogeltrekstation -
Centrum voor vogeltrek en demografie

OP HET VINKENTOUW - nr. 144, augustus 2020

Periodiek van het Vogeltrekstation – centrum voor vogeltrek- en demografie (voorheen de Nederlandse Ringcentrale). Het Vogeltrekstation is een samenwerkingsverband van NIOO-KNAW en de Ringersvereniging.

Op Het Vinkentouw verschijnt drie maal per jaar en wordt gratis toegezonden aan alle ringvergunninghouders en relaties. Verkoop van losse nummers uitsluitend via: www.vogeltrekstation.nl/nl/webwinkel

Downloadbaar als pdf op: www.vogeltrekstation.nl/nl/cijfers/publicaties/op-het-vinkentouw

Vogeltrekstation
Postbus 50
6700 AB Wageningen

Tel: (0317) 473 465
E-mail: info@vogeltrekstation.nl
Website: www.vogeltrekstation.nl

Redactie: Henk van der Jeugd, Jolien Morren

Illustraties: Wim Verholt, VRS Castricum, auteurs
Vormgeving: Mees Maas

Kopij: Bijdragen graag per email, bij voorkeur in Word. Grafieken en diagrammen in Excel inclusief data.

Naamgeving van vogels volgens Voous (1980).

Geciteerde literatuur in de tekst als volgt: (Jansen 1996), (De Visser & Pietersen 1984), bij meer dan twee auteurs (Klaasen et al. 1999), in volgorde van publicatie (Pietersen 1976; Jansen 1991). De literatuurlijst behoort op alfabetische volgorde te zijn op het eerste woord van de familienaam. Titels s.v.p. in de originele taal.

Voorbeelden:

Svensson L. 1992. *Identification Guide to European Passerines*. Stockholm. ISBN 91-630-1118-2.

Visser K.L. de 1948. *Veel Struisvogels dit jaar*. *Op Het Vinkentouw* 12: 4-7.

Voous K.H. 1980. *Lijst van Europese Broedvogels, inclusief Nederlandse Vogellijst*. *Limosa* 53: 91-103.

Vragen omtrent aanlevering van kopij richten aan Henk van der Jeugd. De redactie behoudt zich het recht voor de binnengekomen artikelen te redigeren, u krijgt daarna uw kopij ter lezing retour.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Geen Ringersdag – wat dan wel?	6
Uitslag Corona enquête	7
Ringverslagen 2018 & 2019	9
Terugmeldingen	10
Mededelingen van het Vogeltrekstation	13

Agenda

05
SEPT

Zangvogel certificering
AWduinen

12
SEPT

Zangvogel certificering
Eastermar

19
SEPT

Zangvogel certificering
De Haar

03
OKT

Zangvogel certificering
Schiermonnikoog

Voorwoord

Henk van der Jeugd

Het heeft erg lang geduurd tot deze nieuwe Op Het Vinkentouw uitkwam. Dat heeft te maken met een veelheid aan factoren, die allemaal te herleiden zijn op hetzelfde euvel: gebrek aan tijd. Als ringend Nederland zijn we ambitieus, zowel jullie als ringers in het veld als wij op kantoor. De ringprojecten die jullie uitvoeren worden steeds professioneler, de toetsing van de kwaliteit van die projecten door ons eveneens. De komst van het zoönoseproject, nu alweer vier jaar geleden, en, mede naar aanleiding daarvan, de honorering van een groot onderzoek naar het voorkomen van infectieziekten hebben ook veel nieuw werk met zich meegebracht. Opleiding en certificering van inmiddels bijna 600 ringers en nog eens zo'n 50 aspiranten, en alle administratieve rompslomp daaromheen slokken ook de nodige tijd op. Neem daarbij het onderhoud en de uitbreiding van de Vogeltrekatlas, het continu sleutelen aan de GRIEL-database en -applicatie, plus alle afgeleide onderzoeksprojecten die met het ringwerk te maken hebben, en onze dagen zijn ruim gevuld. Vogeltrekstation is succesvol, maar de vraag dringt zich op hoe succesvol we willen zijn, want wanneer dit ten koste gaat van de communicatie is dat een slechte zaak. Daarnaast blijft het moeilijk om voldoende kopij voor OHV te vergaren, en hebben herhaalde oproepen voor redactieleden helaas geen enkele re(d)actie opgeleverd. Daarmee ligt het redactiewerk en ook een groot deel van het schrijfwerk bij Vogeltrekstation en dat is jammer, want OHV was van ons allen.

We hebben daarom besloten Op het Vinkentouw te gaan hervormen, en van een driejaarlijks online tijdschrift te gaan naar regelmatige nieuwsbrieven die korter en actueler zullen zijn, en een andere lay-out krijgen. We versturen nu al regelmatig korte email-updates, zoals onlangs over de corona-enquête en de 'wie-is-wie' mailing, en de bedoeling is deze uit te breiden met leuke nieuwtjes, terugmeldingen en ander nieuws. Uiteraard is het nog steeds mogelijk om bijdragen voor deze nieuwsbrieven in te sturen. We kijken dan of die in het nieuwe format passen, of beter op een andere wijze gepubliceerd kunnen worden.

De afgelopen tijd was natuurlijk voor iedereen vreemd; het corona-virus zorgde voor een beperking van de bewegingsvrijheid en dat had ook gevolgen voor het ringwerk. In deze OHV leest u uitgebreid wat die gevolgen waren, gebaseerd op de goed ingevulde corona-enquête die we dit voorjaar rondstuurden. Het belangrijkste is natuurlijk dat we met elkaar een werkwijze vinden die het risico op besmetting zo klein mogelijk maakt. Zeker wanneer u zichzelf tot een risicogroep rekent is het van belang dat u voorzichtig bent, en aangeeft wanneer u zich bij een bepaalde situatie niet prettig voelt. En het is minstens zo belangrijk dat u rekening houdt met uw collega's en elkaars mening en wensen respecteert. Naar alle verwachting zullen we deze nieuwe situatie nog een tijd lang het hoofd moeten bieden. Voorlopig hebben we besloten de geplande certificeringsbijeenkomsten in aangepaste vorm -met inachtneming van de anderhalve meter en soms met minder deelnemers- door te laten gaan, maar houdt u de berichtgeving in de gaten.

Helaas hebben we ook moeten besluiten de jaarlijkse Ringersdag niet door te laten gaan. Het is niet mogelijk een ruimte te vinden die groot genoeg (en betaalbaar) is om op een veilige manier plaats te beiden aan ruim 150 mensen. Juist het 'elkaar ontmoeten' is een belangrijk aspect van de Ringersdag en als we terugdenken aan hoe we de afgelopen jaren de tweede zaterdag van december bij elkaar kwamen, hoe gezellig druk het altijd was tijdens koffie, lunch, en borrel dan wordt duidelijk dat we dat deze keer op die manier niet kunnen en moeten willen doen. De Ringersdag is voor ons ook altijd een hoogtepunt,

elkaar zien en verhalen uitwisselen na een jaar avonturen met vogels is gewoon ontzettend leuk, maar we kunnen nu eenmaal geen risico nemen. Maar we willen de Ringersdag ook zeker niet ongemerkt voorbij laten gaan. Wat we gaan doen leest u in deze OHV.

In deze OHV ook twee ringverslagen, over 2018 en 2019. Na dit nummer gaan we de ringverslagen anders presenteren. Hoe dat er precies uit gaat zien weten we nog niet, maar daar hoort u in de loop van komende winter meer over. Zover is het echter nog niet, laten we eerst genieten van een hopelijk mooie nazomer en herfst, met veel mooie vogels, maar ook met gepaste afstand tot elkaar en in goede gezondheid!

Geen Ringersdag – wat dan wel?

Jolien Morren,
Henk van der Jeugd

Vanwege het corona virus hebben we moeten besluiten de jaarlijkse Ringersdag in 2020 niet door te laten gaan. Het is niet mogelijk een ruimte te vinden die groot genoeg (en betaalbaar) is om op een veilige manier plaats te beiden aan ruim 150 mensen. Juist het 'elkaar ontmoeten' is een belangrijk aspect van de Ringersdag en als we terugdenken aan hoe we de afgelopen jaren de tweede zaterdag van december bij elkaar kwamen, hoe gezellig druk het altijd was tijdens koffie, lunch, en borrel dan wordt duidelijk dat we dat deze keer op die manier niet kunnen en moeten willen doen. De Ringersdag is voor ons ook altijd een hoogtepunt, elkaar zien en verhalen uitwisselen na een jaar avonturen met vogels is gewoon ontzettend leuk, maar we kunnen nu eenmaal geen risico nemen. Maar we willen de Ringersdag ook zeker niet ongemerkt voorbij laten gaan. Wat willen we gaan doen?

Een extra volle OHV

In december komt er een extra dik feestnummer van 'Op het Vinkentouw' uit met bijdragen van iedereen. Dit zal de laatste OHV zijn in de originele opmaak, na deze gaan we over naar 'OHV nieuwe stijl'. Kopij en ideeën voor het feestnummer kun je opsturen naar Jolien Morren. Je kunt denken aan:

- Een leuk, spannend, grappig of ontroerend verhaal geput uit je eigen geschiedenis als ringer.
- Een collega ringer in het zonnetje zetten!
- Een verhaal over een leuke vogelsoort die je zelf veel vangt en waar je aan de hand van eigen gegevens iets over kunt vertellen, leuke weetjes, vangtips, resultaten etc.

Een videofeestje online

Naast dit feestnummer van OHV zouden we het heel leuk vinden om rond de datum van de Ringersdag (12 december 2020) korte filmpjes te delen van jullie ringwerk en ons werk op kantoor. Zo kunnen we zonder bij elkaar op bezoek te gaan 'virtueel' elkaars ringplek bekijken. Ook hiervoor kun je contact opnemen met Jolien.

We hopen dat we op deze manier toch een beetje het 'Ringersdag-gevoel' kunnen pakken, en hopen daarnaast natuurlijk dat we in 2021 weer echt bij elkaar kunnen komen.

Uitslag Corona enquête

Jolien Morren

Het jaar 2020 staat in teken van corona, of we dat nu willen of niet. Ook als ringer kwamen velen van u er niet onderuit ringplannen te wijzigen en soms zelfs geheel af te blazen. Om inzicht te krijgen in hoeverre het Nederlandse ringwerk getroffen is, heeft Vogeltrekstation een korte enquête opgesteld en rondgestuurd per mail op 8 mei 2020. Hierbij een bespreking van enkele van de resultaten.

In totaal is de enquête 148 maal ingevuld, waarvan de eerste 70 reacties al op de dag van het verzenden van de mail. 90% van de reacties kwamen in de eerste week binnen. De antwoorden van de deelnemers zijn daarmee een reflectie van hoe de situatie er in midden mei uitzag.

Ringens of niet?

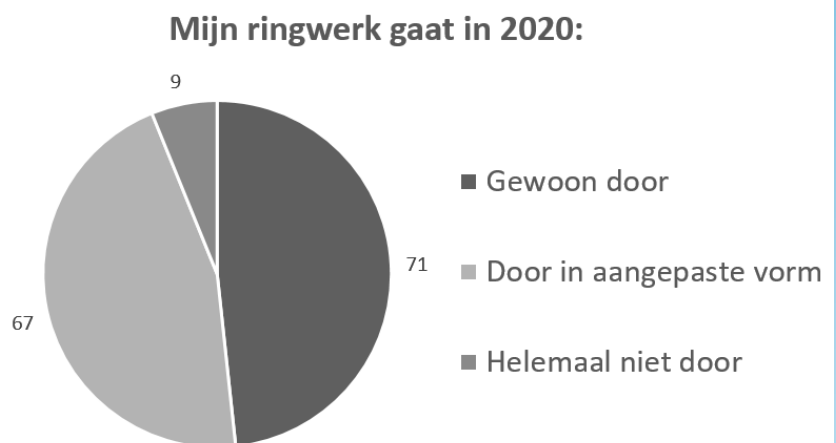
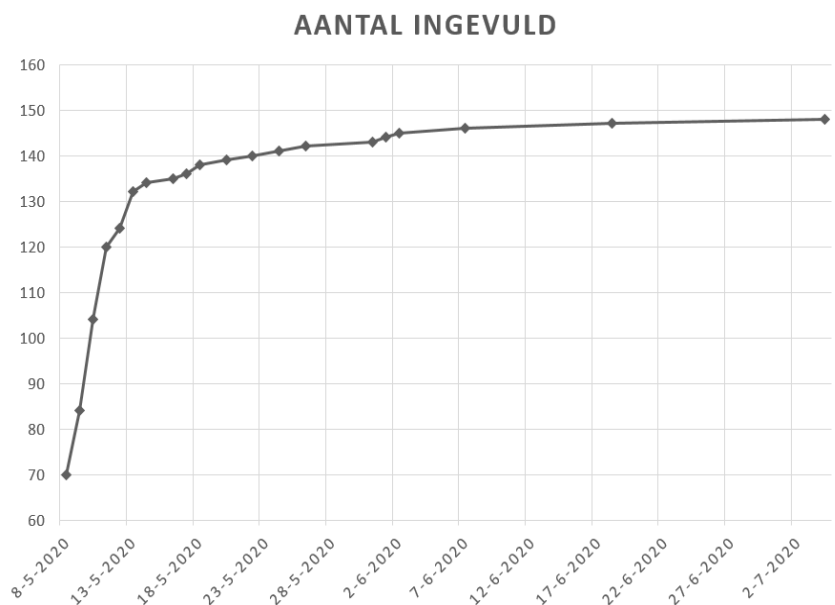
Na een klein aantal vragen over de ringer zelf, stelden we een vraag met een multiple choice antwoord: in hoeverre gaat uw ringwerk dit jaar door? Bijna de helft geeft aan dat werkzaamheden gewoon door zullen gaan. De andere helft moet wel enige aanpassingen doen, of is genoodzaakt alles af te blazen. Het deel ringers dat dit jaar helemaal over moet slaan is gelukkig klein.

Geheel overgeslagen

Aan iedereen werd ook gevraagd waarom ringactiviteiten gedeeltelijk of geheel niet door konden gaan.

Voor zeven van de negen ringers die aangaven helemaal niet te kunnen ringen dit jaar, is de reden dat zij, hun naasten en/of iemand in de ringgroep in een risicogroep valt. Een uilenringer licht ook toe hoe het onmogelijk is om anderhalve meter afstand te bewaren als je de ladder voor een collega-ringer vasthoudt bijvoorbeeld. Het ringwerk is daarmee onuitvoerbaar en moet geheel worden afgelast.

Aanpassingen doen

Ook in de groep ringers waar plannen voor een deel nog wel door kunnen gaan, vormt onderdeel zijn van een risicogroep een belangrijke reden om de werkzaamheden anders op te pakken dan gebruikelijk. Daarnaast zorgen terreineigenaren voor staking van ringactiviteiten. Ringstations die op terreinen van organisaties liggen als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer krijgen te maken met strenge toegangsregels en soms complete verboden. Ringers met nestkasten op terreinen van vele verschillende particulieren en organisaties krijgen van sommigen wel en sommigen geen toestemming.

Maar ringers geven de moet niet op! Het maximum van 3 mensen is een beperking, maar velen vinden manier om binnen die ruimte toch flink wat werk te verzetten. Ringers gaan alleen op pad of werken om de beurt. Een keer een nestkastcontrole overslaan of wat minder mistnetten openzetten zorgt er ook voor dat de hoeveelheid werk te doen blijft.

(Bijna) werken zoals gebruikelijk

Gelukkig zijn er ook ringers die aangeven geen of heel weinig wijzigingen hoeven te doen om het ringwerk als normaal uit te kunnen voeren. Velen van hen ringen al alleen of in groepen van twee of drie mensen. Hoewel er geen problemen zijn om het geplande ringwerk uit te voeren, vallen hier ook nog wel plannen in het water: assistenten moesten veelal thuisblijven en bezoekers ontvangen kon niet, beide vanwege het maximaal aantal toegestane personen. Ook opleidingen en examens hebben vertraging opgelopen. Hier zouden ringgroepen in de toekomst nog hinder van kunnen ondervinden als een ringer al moet stoppen terwijl de opvolger nog bezig is met de opleiding.

Ringwerk in 2020 tot nu toe

Om te zien of het afgelaste ringwerk een zichtbare impact heeft op het aantal vangsten ingevoerd in Griel, vergelijken we het jaar 2019 en 2020 in de eerste zes maanden met elkaar. Om de vergelijking eerlijk te maken, kijken we voor 2019 hoeveel er in die eerste zes maanden zijn ingevoerd op 28 juli 2019, omdat er veel ringers zijn die tijdens het veldwerkseizoen te druk zijn om gegevens in te voeren.

Op 28 juli in 2019 zijn er 84.870 vangsten van januari tot en met juni dat jaar ingevoerd. In 2020 is dat aantal 85.520. Bijna hetzelfde! Maar wat betekent dat? Het zou kunnen dat het afgelaste werk echt maar een heel klein deel is, en dat het daarmee geen effect heeft op de totalen. Een andere verklaring is dat ringers door het moeten thuisblijven meer bij zijn met hun administratie dan vorig jaar. Daarmee maken ze de missende vangsten van afgelast ringwerk goed. Waar het aan ligt kunnen we volgend jaar hopelijk zien, als 2020 voorbij is en alle vangsten zijn ingevoerd.

Publieke melders

Dat mensen door het moeten thuisblijven meer interesse en waardering krijgen voor de Nederlandse natuur heb je misschien al wel gehoord op het nieuws. Beleef de Lente had nog nooit zoveel kijkers (bron 1) en Waarneming.nl breekt alle records (bron 2). Ook wij zien een effect hiervan: op 28 juli 2019 waren er voor de eerste zes maanden 2.809 publieke terugmeldingen ingevoerd in Griel, in 2020 is dat aantal 3.550! Dat is ongeveer een kwart meer ten opzichte van 2019, en kunnen we mooi in onze zak steken.

Wij willen alle ringers die de moeite hebben genomen om de enquête in te vullen heel hartelijk bedanken!

Bron 1: <https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/beleef-de-lente-2020-breekt-alle-records>

Bron 2: <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=26309>

Ringverslagen 2018 & 2019

Murad Maas,
Henk van der Jeugd

In 2018 en 2019 werden gegevens van respectievelijk 270 duizend en 307 duizend geringde vogels ingevoerd. Daarmee was 2018 een vrij normaal jaar, terwijl er in 2019 erg veel vogels werden geringd. Het aantal ingevoerde terugmeldingen bedroeg respectievelijk bijna 66 duizend en ruim 70 duizend, hetgeen ongeveer normale aantallen zijn.

In dit overzicht beperken we ons tot het vermelden van enkele opvallende vangsten en terugmeldingen zoals bekend bij het Vogeltrekstation op 4 augustus 2020. Het complete overzicht van alle ring- en terugmeldgegevens laat nog even op zich wachten vanwege aanpassingen aan de manier waarop deze berekend worden, en zullen binnenkort worden gepresenteerd via de VT-website. Ten opzichte van vorige ringverslagen kunnen kleine wijzigingen zijn ontstaan in aantallen en soorten, met name door het met terugwerkende kracht invoeren van oude gegevens.

In 2018 werd één nieuw taxa voor het eerst gevangen en geringd in Nederland: Alpengierzwaluw *Apus melba*. De vogel werd per ongeluk uit een dakgoot gespoten met een hogedrukreiniger (?!) tijdens renovatiewerkzaamheden in Den Haag, en werd vervolgens naar asiel De Wulp gebracht, waar de vogel niets bleek te mankeren. Dezelfde dag is de vogel geringd weer losgelaten. Verder opvallend in 2018 waren 3 geringde roodkeelduikers, 1 parelduiker en 1 stormvogeltje. Zeevogels worden doorgaans maar heel sporadisch geringd in Nederland, en vrijwel zonder uitzondering in vogelasielen. Niet minder dan 9 jonge kwakken werden geringd in Amsterdam. Wouwen zijn in opmars in Nederland, en in 2018 werden 7 zwarte en 16 rode wouwen geringd. Tegelijkertijd werden er nog maar 6 blauwe kiekendieven geringd. Opvallende zeldzame soorten waren 1 Siberische boompieper, 1 roodsterblauwborst, 1 veldrietzanger, 9(!) struikrietzangers, 2 kleine spotvogels, 2 orpheusspotvogels, 1 baardgrasmus, 1 kleine zwartkop, 2 Radde's boszangers, 1 bruine boszanger en 2 Pallas' boszangers. En wie ringt er weleens een grote lijster? In 2018 werden er maar 14 geringd.

In 2019 werd er voor het eerst een nestjonge visarend geringd. Verder opvallend waren niet minder dan 42 geringde jonge oehoes en 27 nestjonge rode wouwen. Ook werden er maar liefst 6 nestjonge steppenkiekendieven geringd, en het lijkt erop dat deze soort als broedvogel vaste voet aan de grond begint te krijgen in Nederland. Opvallende zeldzame soorten waren 1 Siberische boompieper, 1 noordse nachtegaal, 2 blauwstaarten, 1 veldrietzanger, 4 struikrietzangers, 1 kleine spotvogel, 3 orpheusspotvogels, 2 baardgrasmussen, 1 kleine zwartkop, 1 Radde's boszanger, 4 bruine boszangers, 4 Pallas' boszangers en 1 bergfluit. 4 geringde zomertortels kunnen als 'opleving' bestempeld worden nadat er de afgelopen 10 jaar maar 3 werden geringd.

Terugmeldingen

Scholekster, *Haematopus ostralegus*, Arnhem 5.238.506

Met dank aan ringer Leo Hassing voor het insturen van de terugmelding.

Op 5 mei 2020 werd er door Cees en Petra Hek een vers dode scholekster gevonden op het strand op Terschelling. Na het invoeren blijkt dat het gaat om een individu dat op 17 juni 1988 als nestjong is geringd op Schiermonnikoog door Anton Conings. Daarmee is deze vogel dus bijna 32 jaar geworden.

Hoewel dit geen leeftijdsrecord is, de oudste scholekster in Griel is ten minste 44 jaar geworden, is ruim 31 nog steeds een zeer respectabele leeftijd. Bij de scholekster is slechts 0,48 % van de levende of vers dode terugmeldingen een vogel met een leeftijd van boven de dertig.

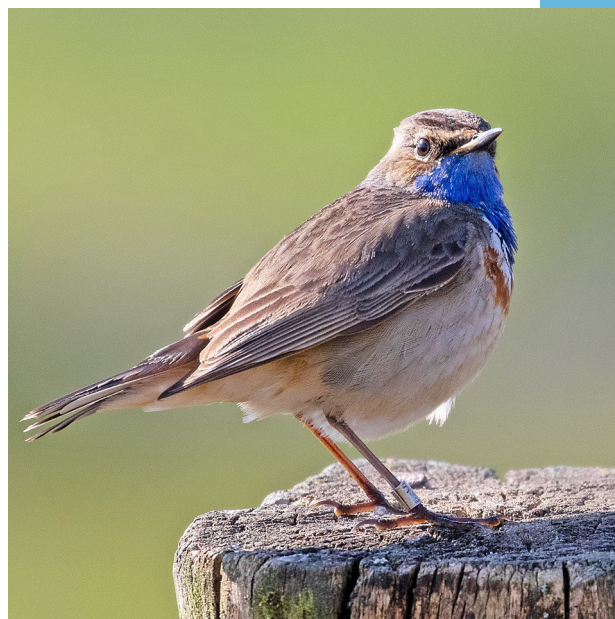
Blauwborst, *Luscinia svecica*, Madrid 5L 80347

Met dank aan melder Jaap van der Linden voor het insturen van de terugmelding met toelichting.

Al vele jaren kom ik regelmatig in het Bossche Broek, een vogelrijk grasland- en moerasgebied bij Den Bosch. Een van de broedvogelsoorten waarvan ieder jaar meerdere paartjes in dit gebied voorkomen is de blauwborst. Op 24 maart 2019 verschenen op waarneming.nl enkele foto's van een mannetje blauwborst met een metalen ringetje aan de rechterpoot. Ook op 28 en 30 maart werd het betreffende mannetje op de foto gezet, op de grond zitten langs de onverharde Donkerhooiweg of op paaltjes of in een wilg zingend. Op 5 april zag ik de vogel zelf ook voor het eerst op deze plek. Dus toen ik op zondag 7 april een paar uur over had besloot ik om te proberen deze ring met een telescoop af te lezen. Ik ben wel gewend om metalen ringen van meeuwen en kleine zwanen af te lezen en weet hoe moeilijk het kan zijn om de code rondom de poot compleet te krijgen. Maar zo'n miniringetje van een blauwborst is natuurlijk nog wel even een grotere uitdaging!

Gelukkig was het die dag mooi weer en liet de blauwborst zich goed zien, alhoewel vaak deels verstopt in de wilgenstruik. Uiteindelijk lukte het me om de delen van de code die ik gezien had aan elkaar te passen: Icona Madrid 5L 80347, een Spaanse ring dus. De foto's die ik daarna van Frans van Mensfoort, Lex van Leur en Ben Selten kreeg opgestuurd bevestigden deze aflezing. Het geringde mannetje is na 7 april niet meer met zekerheid gezien, hoewel er nog steeds wel een blauwborst op die plek zat te zingen. Door de groei van de vegetatie werd de vogel aan het zicht onttrokken.

Na het invoeren in Griel begon het wachten op bericht uit Spanje. Pas op 18 januari

Figuur 1: De geringde blauwborst in het Bossche Broek, 5 april 2019. Foto door Frans van Mensfoort.

kreeg ik eindelijk een terugmelding in Mijn berichten. Het blijkt dat deze vogel als eerste kalenderjaar mannetje is geringd is door Oficina de Anillamiento SEO/BirdLife in Carrer de Albufera, Valencia, op 1443 km van het Bossche Broek. Volgens de online VogeltrekAtlas zijn er behoorlijk wat terugmeldingen van blauwborsten uit Spanje waaronder ook 14 in de periode september-februari uit de omgeving van Parque Natural de La Albufera. Het ziet er dus naar uit dat dit een van de overwinteringsgebieden is voor Nederlandse blauwborsten. Maar andersom zal het aflezen van Spaanse ringen in Nederland ongetwijfeld minder vaak voorkomen en al helemaal niet met aflezing van een levende vogel in zijn broedgebied zonder deze te vangen. Ik ben benieuwd of de geringde blauwborst in maart weer bij de Donkerhooiweg terugkomt.

Koolmees, Parus Major, Arnhem V 952254

Met dank aan Leo Hassing voor het insturen van de melding.

Op 11 oktober 2018 werd een 1kj koolmees vrouw geringd door Leo Hassing in Overdinkel. Vervolgens kwam er op 4 juni 2019 een terugmelding van deze dame uit Bara, een plaats ter hoogte van Kopenhagen in het zuiden in Zweden.

Wij hebben slechts enkele terugvangsten van koolmezen uit Zweden in Nederland. De oudste komt uit 1982 en de meest recente voor de melding van dit stukje komt uit 2018. Hoewel het daarmee iets van alle tijden lijkt, komt meer dan de helft van deze vangsten uit de periode 2010-2019. Of er iets verschuift, er meer gevangen en geringd wordt of misschien nog iets anders aan de hand is, is niet duidelijk. Gezien de datum van de ringen terugvangst gaat het in geval van mevrouw V 952254 vermoedelijk om een broedvogel uit Zweden die hier heeft overwinterd.

Knobbelzwaan, Cygnus olor, Arnhem RE43

Met dank aan Benny Middendorp voor het insturen van deze terugmelding met toelichting.

Gedurende afgelopen zes jaar zijn ruim 800 knobbelzwanen, waarvan de meesten als jong, geringd binnen regio Den Haag voor knobbelzwaan RAS overlevingsonderzoek. Af en toe vallen bepaalde terugmeldingen op, zeker de terugmelding van RE43. Deze knobbelzwaan ving ik als 1KJ vrouwtje in de bebouwde kom van Den Haag aan de Middachtenweg op 14 november 2018.

Groot was de verrassing dat ik een bericht kreeg van de Noor Arild Breistol. Hij had een eerder Facebook bericht van mij gelezen over knobbelzwanen en vroeg zich af of ik vogel Arnhem RE43 ook geringd had (hij had de ringgegevens nog niet ontvangen). Jazeker, die ken ik!

De vriend van Arild, Kare Skarsvaag, had RE43 namelijk afgelezen op 1 augustus 2019 en de ring mooi gefotografeerd waardoor er geen twijfel is over de code. De vogel was ogenschijnlijk gezond gezien bij Kalvåg in Noorwegen! Dat is hemelsbreed een afstand

Figuur 2: De geringde zwaan en een close-up van het nummer, 1 augustus 2019. Foto's door Kare Skarsvaag.

van 1.082 km. Ze was samen met een partner, maar er waren geen broedindicaties.

Na deze eerste melding komen er later nog twee meldingen binnen van deze Knobbelzwaan in Noorwegen: op 31 mei 2019 en 12 augustus 2019 wordt de dame doorgegeven op een andere locatie in dezelfde stad. Naast het fotobewijs is het met deze meldingen wel zeker dat knobbelzwaan RE43 zich in Noorwegen bevindt.

Rest nog wel de grote vraag waarom, via welke weg en hoe snel deze vogel helemaal naar Noorwegen is gegaan. Het ruien van Nederlandse knobbelzwanen naar Denemarken is bekend, maar noordelijker is best zeldzaam...

Raadplegen van de VogeltrekAtlas.nl leert dat er nu drie knobbelzwanen zijn met een Noorwegen - Nederland relatie. Twee Noorse vogels zijn in ons land gemeld. De onderhavige RE43 zou de eerste Nederlandse knobbelzwaan zijn die in Noorwegen is gemeld.

Mededelingen van het Vogeltrekstation

Moult and Ageing of European Passerines Second Edition!

Na jaren wachten is er dan eindelijk weer een nieuwe druk van het beroemde boek van Lucas Jenni en Rafael Winkler. Dit standaardwerk over ruipatronen bij vogels en hoe deze te gebruiken bij de leeftijdsherkenning is onder andere te verkrijgen bij Veldshop, voor €93,55. Van mensen die het boek inmiddels gekocht hebben horen we dat het drukwerk van deze versie goed van kwaliteit is. Wees er snel bij want de voorraad slinkt.

Ervaringen met RAS, CES en ring-MUS projecten

Afgelopen voorjaar ging de Projectendag niet door. Toch willen we graag informatie over de demografische ringprojecten CES, RAS en ring-MUS met elkaar delen. Naast basisinformatie over de aantallen projecten, aantallen geringde vogels, analyses van reproductie en overleving zijn we hiervoor ook op zoek naar jullie ervaringen met projecten in het veld. Als je iets leuks te vertellen hebt over je eigen project, neem dan contact op met Jolien Morren.

Ringverslagen op de website

De Ringersvereniging heeft bij ons aangegeven dat onder ringers de behoefte leeft om ringverslagen met elkaar te kunnen delen. Daar kunnen wij wel in voorzien! We gaan een pagina maken op de Vogeltrekstation website waar we ringverslagen die naar ons worden opgestuurd zullen plaatsen. Dus stuur de ringverslagen die u graag wil delen naar Jolien.

Let wel op: aan ons opgestuurde ringverslagen om te delen komen op het internet te staan, toegankelijk voor iedereen. Zorg dus dat u toestemming hebt voor het delen van eventuele persoonlijke gegevens van de mensen die erin vermeld staan. Een andere optie is om een versie te maken waarin dit soort gegevens geheel niet staan, zodat het sowieso niet fout kan gaan.

Ringers in de media

Naast het delen van ringverslagen, leek het ons ook een leuk idee om nieuwsitems waar ringers in optreden te kunnen delen. Bent u als ringer verschenen in schrift, audio of video, en kan deze inhoud online gelezen, beluisterd of bekeken worden door iedereen? Stuur dan de link van de webpagina op naar Jolien.

Certificering, een voortgaand proces

Binnen het huidige certificeringssysteem moet elke ringer op het moment van verlenging (1 maart) van de ringmachtiging een geldige certificeringsstatus hebben. De einddatum van uw certificering staat vermeld op uw ringmachtiging. Zorg dat u tijdig een bijeenkomst heeft gevolgd, zodat u uw machtiging kunt verlengen! We streven ernaar dat ringers een groeps-certificering volgen, om de kennisuitwisseling tussen ringers te bevorderen. Eén-op-één certificeringen zijn alleen toegestaan bij uitzondering, en moeten van tevoren worden aangevraagd bij het Vogeltrekstation. Als u op 1 maart geen geldige certificeringsstatus heeft (of een dienstverband bij een onderzoeksinstelling is niet aantoonbaar), dan wordt uw ringmachtiging niet verlengd.

CES-gegevens op tijd insturen

Het CES-project levert belangrijke informatie op over reproductie en overleving van Nederlandse broedvogels. Om een vlotte verwerking en snelle rapportage mogelijk te maken verzoeken we u dringend uw ring- en terugmeldgegevens van het CES-project, inclusief de ingevulde overzichtslijst, uiterlijk op 1 oktober van het zelfde jaar aan het VT te melden, zodat kort daarna met de controle van de gehele dataset kan worden begonnen. Over te laat ingestuurde gegevens kan geen vergoeding voor de gebruikte ringen worden betaald. CES is ons belangrijkste monitoringsproject en die gegevens moeten op tijd binnen zijn, anders verliest het project zijn actualiteit, en daarmee zijn waarde.

Jaarlijks verlengen van uw ringmachtiging.

Elke ringmachtiging heeft een geldigheidsduur van één jaar (1 maart - 1 maart). Vanaf begin januari kunt u een verlengingsaanvraag indienen via de website van het Vogeltrekstation. U krijgt hierover per email bericht. U kunt dan ook nieuwe projecten en vangmiddelen aanvragen of uw deelname aan een project stopzetten. Wij sturen u dan voor 1 maart een nieuwe en aangepaste ringmachtiging toe. Hebben wij, om wat voor reden dan ook, uw aanvraag voor een nieuwe ringmachtiging niet ontvangen dan kunt u daarvoor tot 1 juli contact opnemen. Na 1 juli wordt uw ringmachtiging beëindigd. U kunt dan opnieuw een aanvraag indienen, maar die wordt dan beoordeeld volgens de dan geldende normen.

(Te) weinig geringd?

Bij uw verlengingsaanvraag evalueren we ook het aantal door u geringde en ingevoerde vogels: als het aantal geringde vogels van een ringer (vrijwel) nihil is dan vraagt het Vogeltrekstation u dat toe te lichten. Als er dan voor ons geen beeld zichtbaar wordt waarin verbetering gaat optreden dan wordt (dat deel van) de ringmachtiging op 1 maart van dat jaar niet verlengd.

Bestellen in de webwinkel

Bestellingen in de webwinkel worden elke dinsdag en donderdag afgehandeld en verstuurd. Het kan echter voorkomen dat door grote drukte de verwerking van bestellingen trager verloopt. We verzoeken u dringend daarmee rekening te houden en uw bestellingen tijdig te plaatsen. We kunnen niet garanderen dat 'last-minute' bestellingen van ringen tijdens het veldseizoen op tijd kunnen worden afgehandeld. Bestellingen buiten de webwinkel worden niet geaccepteerd. We verzoeken u zoveel mogelijk te betalen met IDEAL, dit voorkomt vertraging. Let daarbij op het kiezen van de juiste verzendkosten. Wanneer u de bestelling zelf ophaalt, kies dan voor 'zelf ophalen'. Ringen en netten kunnen alleen door ringers worden besteld en gezien in de webwinkel. Indien u deze niet ziet, neem dan contact op met het Vogeltrekstation.

Controleer uw berichten

Regelmatig krijgen we klachten van ringers en publieke melders omdat ze een vogel hebben teruggemeld waarvan de ringgegevens door de ringer nog niet zijn ingevoerd. Deze 'navragen' komen bij uw berichten in GRIEL te staan. We stellen het dan op prijs als u die ringgegevens z.s.m. invoert, zodat de melder ook de gegevens snel ontvangt. Op deze manier blijven (publieke) melders enthousiast om ringen te melden.

Het kan echter ook gebeuren dat een terugmelding wordt ingevoerd waarbij er een fout in het ringnummer is geslopen. Als de ringgegevens wel aanwezig zijn krijgt de ringer een verkeerde terugmelding (bv. geringd als tuinfluiter, teruggemeld als boerenzwaluw). Als de ringgegevens niet aanwezig zijn, dan krijgt de eigenaar van de ringstreng ten onrechte een navraag. In zo'n geval kunt u als eigenaar bij deze navraag de optie 'ring in bezit' kiezen. De melder krijgt dan een bericht dat de melding niet correct is en wordt gevraagd om de gegevens opnieuw in te voeren. De foutieve melding wordt automatisch verwijderd.

Oude gegevens controleren

In de nieuwe versie van GRIEL kunt u alle door u ingevoerde gegevens, ook die uit POOT, terugkijken. Vooral in de oude gegevens zijn vaak allerlei foutjes geslopen, omdat er toen nog geen controles zaten op de ingevoerde gegevens. Mocht u tijd hebben, dan roepen we u op om eens in uw oude gegevens te struinen en deze aan te passen waar nodig. Alle door u ingevoerde gegevens kunt u zelf wijzigen in GRIEL. Zo wordt de kwaliteit van de database steeds beter en u komt ook vaak hele leuke oude gegevens tegen!